

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement.

3 maal per week 6 fr. 'sjaar
 2 » » 5 fr. »
 1 » » 4 fr. »
 Een blad afzonderlijk 10 centiemen.
 De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
 Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.
 Reclamen, vooraan en andere artikelen, vooraan of binnen in het blad: 1 frank den drukregel.

Men schrijft in te Tongeren bij V. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.
 De **POSTRIJDER** verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.
 Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen, moeten franco gedaan worden aan den uitgever **Groote-Markt, nr 37-39, Tongeren.**

TONGEREN. DEN 4 AUGUSTUS 1908.

HET KRUISKE.

Gij hangt daar aan den leemen muur,
 o nederig houten kruis,
 onmisbaar sieraad van mijn huis,
 Zoo arm, mij toch zoo duur!
 Daar hangt ge, waar u ieder ziet,
 die in mijn huisje treedt:
 dat gij de beste plaats bekleet,
 o kruisje, schraamt me niet!
 Gij hangt daar boven mijn geluk
 en mijne treurenis;
 Gij hangt daar, schoon ik anders mis
 nog menig meubelstuk.
 Gij hangt daar al zoo langen tijd
 geferd, bemind, gegroot...
 Mijn moeder lei mij in 't gemoed
 o kruisje, wie gij zijt!
 Gij hangt daar, ja! en wat ik ooit
 op aarde missen zal:
 U kruisje lief, mijn hoop, mijn al!
 U toch ontbeer ik nooit!

Goede en slechte ouders.

Toen de beruchte roover Baekeland ging gelschrecht worden, vroeg en verkreeg hij de gunst om van op 't schavot eenige woorden tot het publiek te mogen spreken.
 En wat zegde toen Baekeland?
 Hij bekende zijne misdaden, en zegde dat hij gelukkig was door den dood zijn schandig leven te kunnen herkoopen; en dan voegde hij in tranen losherstend er bij: « Ach! hadde ik brave ouders gehad, die mij van jongs af aan het goede hadden geleerd, en het kwade hadden leeren verhoeden, dan ware ik nooit een roover en moordenaar geworden, en dan moest nu mijn hoofd niet gaan rollen op de planken van dit schavot. Ouders, voedt toch goed uwe kinderen op. »
 De raad van den berouwhebbende hoofdman der rooversbende van Vlaanderen was goud waard.

Hoeveel kinderen gaan verloren voor henzelf, voor de samenleving en voor de H. Kerk, omdat zij slecht opgevoed zijn geworden.
 Te vaak vergeten de ouders dat in elk kind slimmert of een « heilige » of een « booswicht. »
 Zal het een heilige of zal het een booswicht worden?
 Dit hangt meestendeels enkel en alleen af van de opvoeding.

Maar de opvoeding, moeders, is, ten minste voor de 3 1/2 uwe taak.

De mans hebben al zooveel in hun hoofd met hun arbeid, hunne zaken, de kostwinning; en zoo vaak moeten zij 't huis uit; vele vaders hebben er nauwer nood den tijd om 's morgens voor hun vertrek, of 's avonds bij hun late te huis komen, een kus op de wangjes der lieve kleintjes te drukken.

De moeder, intendeel, is immer daar; zij gaat zelden of weinig uit; zij is de engelbewaarder van den haard; zij vertoef met de kleintjes dag in dag uit.

Groot, heilig, eidel is uwe taak, o moeders! Doch ook juist daarom groot, o moeders, uwe verantwoordelijkheid.

Denkt aan 't woord van Baekeland: Ouders, zegde gij, — maar gij, zet in plaats van het woord «ouders» het woord «moeders»; zoegt toch goed voor de opvoeding uwer kinderen. En gaarne zoek ik er bij.

Daar ligt de sleutel van uw en hun geluk! Daar ligt de toekomst! Daar ligt het heil van Kerk en Staat!

GEMEENSCHAP NIEUWS.

GOEDSDIENSTIG ONDERWIJS. — Ziehier wat de Franse schrijver Victor Hugo, er over zegt:

« Ik wil rechtzinnig, ik zeg meer, ik wil vindingrijk het godsdienstig onderwijs, maar 't godsdienstig onderwijs der Kerk. Verre van dat onderwijs te willen afschaffen, men ik het heiden noodzakelijker dan ooit. Hoe grooter de mensch wordt, hoe meer hij moet gelooven. Men zou voor de rechtbank de ouders moeten brengen, die hunne kinderen naar de scholen zenden, op welker deuren geschreven staat: « Hier onderwijst men den godsdienst niet. »

Victor Hugo was nochtans verre van katholiek. Dat zullen de genzenbladen aan hunne lezers niet vertellen.

— **BRANDWONDEN.** — Bij brandwonden is opstroomden van aardappelmeel uit-

steking gebieden; zoodra de pijn terugkomt, wordt er weer versch meel op de wonde gestrooid.

— Een zacht purgeermiddel is ongeveer 10 gram fijne melksuiker in 1/4 liter gekookte of afgeroomde warme melk opgelost. Het middel moet 's morgens nuchter ingenomen worden.

— Ajuinen bieden een eenvoudig en afdoend middel aan tegen de pijn van insectensteken, bijen, muggen, enz. De gezwollen worden er spoedig mede afgeveven en de pijn gestild.

— **WRATTEN AAN DE HANDEN.** — Tegen wratten aan de handen gebruikt men zuivere honing, 's avonds worden ze daarmee ingewreven, vooral de plaatsen waar wratten zitten. Men trekt dan des nachts handschoenen aan, om den honing niet te laten afvegen door het beddegoed. Met dit 8-10 dagen vol te houden, verdwijnen de wratten voor altijd.

— **VOCHTIGE KELDERS.** — Wanneer een kelder vochtig is en niet voldoende verlicht kan worden, of als er een duffe, yunzige lucht in is, zal een zak houtskolen (boschskolen) over den grond gestrooid, de vochtigheid en de lucht totaal wegmen.

Een mandje houtskool, in een vochtigen kelder neergezet, waar bijvoorbeeld melk bewaard wordt, belet het zuur worden en strekken en ineendoopen der melk.

— **VERSCH BROOD.** — Men zegt gewoonlyk dat versch brood ongezond is.

Een duitsche geleerde heeft daarom trent proefnemingen gedaan. Hij heeft vastgesteld dat versch brood evengoed vertoert als onbakken brood.

Dat het soms ongemakken geeft, komt hierbij dat men het min knabbelt en ook dat men er eene te groote hoeveelheid van eet, omdat het zoo goed smaakt.

— **DORST EN HITTE.** — De verhoedenis, de warmte de inademing van stofbeetjes wekken voortdurend 't gevoel van den dorst op. Het is hetzelfde met sterke kruiden, of ook zeer voedzame spijzen, zoals eieren en kaas; of op 't nog niet zontachtige zuiveringsmiddelen, enz.

De kinderen drinken meer dan de volwassenen; de galachtige en magere tuischen, de zenuwachtigen hebben spoediger dorst dan de waterzuchtigen en de bloedrijken. De personen die de slechte gewoonte hebben van met open mond te slapen, ontwaken met een ongeweerstaanbare lust tot drinken; eindelijk bij zekere kwalen, de suikerziekte of eene onstelde mazz, bereikt de hoeveelheid vloeistof door de lijders gedronken soms 8 tot 10 liters per dag; hier dienen nog de koorsien aangehaald te worden, alhoewel in dit geval de gewaarwording zich dikwijls herhaalt en gemakkelijk voldaan wordt.

Men weet niet genoegzaam hoe men zijnen dorst moet lesschen. Voorheen gingen onze voorvaders er lustig op los, zij ledigden zonder vrees, glazen bijna zoo groot als kleine wijvaten. Daar de wijnopbrengst sedert de tijden merkelyk vergroot is en daar, de verbruiking verminderd is, wat men er ook van zegge, bezit het schoone, klare en zuivere water hedendaags heel veel aanhangers.

Wij willen nochtans doen opmerken dat het koude water twee bezwaren heeft: het eerste dat het slechts den dorst verstaat wanneer het met groote hoeveelheid wordt genomen; het tweede dat zijne temperatuur veel lager is dan de temperatuur van het lichaam; de dorstige waagt dus een bloedopdrang te krijgen.

Het water met bijvoeging van citroen, koffie of rhum is reeds veel beter.

Maar niets is meer waard om den dorst te stillen, dan een kopje warm theeaftreksel « zonder suiker ». Het uitwerksel is oogenblikkelyk en blijvend en sluit alle mogelijkheid tot hervalling uit. Het is vastgesteld in eene groote nijverheids-

inrichting waar men proeven nam, dat die drank, met bijvoeging van een weinig rhum, terzelfdertijd voor de werklieden een lavend en herstellend middel is, dat hun toeliet kloek de hevigste hitte te verdragen.

Besluit: Wanneer gij dorst hebt, drinkt weinig, drinkt warme, drinkt, bittere dranken.

Het is niet goed in tijd van groote warmte, zich uit te strekken op de bloote aarde, op het gras bijvoorbeeld. Die voorzichtig is zal zich neerleggen of zeten op stroo, hooi, zeilen of zakken of iets dergelyks dat de koude aarde afzonderd.

Het is ook niet goed 's avonds als het koel wordt zich lang in het koude windje te vermeien.

Dikwijls wasschen en baden is gezond, maar de baden mogen niet te lang duren, anders werken zij verzwakkend.

Nooit mag men te water gaan, kort na geeten te hebben, of als men erg bezweet is; men loopt gevaar eenen bloedopdrang of eene verhitheid te krijgen.

De ongelukken bij 't zwemmen, dit jaar gebeurd, zijn reeds talrijk.

Stads- & Provincienieuws

Tongeren. — **MOEDIGE DAAD.** — Pezen morgen, rond 10 ure, waren verscheidene kinderen aan het spelen op de brug van den Jeker, aan de Hal, toen eensklaps de vijfjarige Hubert Knepien in het water viel.

Op het geschreeuw der andere kleinen kwam de genaemde Alexis Franssen, spoorwegbediende, toegesnel, sprong onverschrokken in het koude water, en redde de kleine drenkeling — die reeds twee malen had ondergeduikeld — van een gewissen dood.

Deze schoone daad van zelfopoffering verdient belooft te worden.

RIEMST. — Er zijn verscheidene geschenken gedaan aan onze nieuwe kerk. De twee klokken zijn gegeven door den eorw. h. pastoor Paul, van Zolder, mej. Dina Gillissen en Paula Neven, van Riemst; eene communiebank in wit marmer door mej. Cath. Meers; een zij-altaar door de jonge dochters van Riemst en Heukelom; een biechtstoel (onbekend); een predikstoel (id.); een groot orgel.

HASSELT. — Men binnert zich de aanbidding te bebloers gedaan van zekeren persoon die zich in de omstreken van Hasselt ufgaf als overste telegraafplaatser. In ons gevang werd de man versch alene maalen geconfronteerd met getuigen. Hij loochende al wat hem ten laste werd gelegd. Eindelijk heeft hij bekenenissen gedaan.

De man is 29 jaar oud behoort tot eene deftige familie van Brussel, F. gebeten. Hij is meester-schilder. De feiten te St-Truiden geplagd, heeft hij bekend. Hij spelde atruggeleer om op gelijken voet te kunnen leven met familieleden die het wel stellen.

LIMMEL. — **BRAND.** — De pachthoeve van den landbouwer J. Willekens is door eene onbekende oorzaak in brand geraakt en geheel in asch gelegd. Helvoo heeft men kunnen reddten.

Hollandsch Limburg.

MAESTRICHT. — Alle dagen worden te Maestricht in vollen dag afstellen geplagd. Thans is de politie tot ontdekking gekomen dat eene bende Duitschers met een kaartje heen en weer de reis van Aken naar Maestricht deden en na hun slag gedaan te hebben, 's avonds terugkeerde. Bijna heel de bende is gesnapt.

BINNENLAND.

LITK. — Eene erge zaak van ontvreemdingen is ontdekt in de Russo-Belgische kardoenfabriek. Men had daar sedert maanden de geheimzinnige verdwijning van metalenval opgemerkt. Een waakdienst werd tot stand gebracht en deze leidde tot de aanbidding van eenen bediende, die het metaal bij heele tonnen ontvreemde, met eene stoutmoedigheid, die deed gelooven aan regelmatige en oerlijke werkzaamheden. De waarde van het ontvreemde bedraagt vele duizenden franks.

VERVIERS. — Door eene vergissing van den wisselwachter zijn in de stasie een reizigerstrein en een goederstrein tegen elkander geboet.

Een wagon werd verbrijzeld, eene locomotief zwaar beschadigd en twee reizigers gekwetst.

JEMEPPE. — **DRAMA.** — Een herbergier, Dams genaamd, had voor kalant zekeren Maes, een schippersknecht, die hem geld schuldig was, iets wat de schipper loochende, en waarover reeds dikwijls getwist was.

Een andere herbergier, Bauwens, vriend van Maes, trok partij voor den schipper, en rond 10 ure verliet hij zijne herberg, met Maes en 5 of 6 andere kalanten, om Dams, die zijn herberg reeds gesloten had, uit te dagen.

De laatste kwam met zijn revolver gewapend, aan het venster, en gebood hen heen te gaan. Hij schoot, trof Bauwens en deze viel morsdood neer. De ongelukkige was vader acht kinderen.

TILFF. — Dieven zijn in onze kerk gedrongen langs het keldergat. Zij braken vervolgens al de deuren open, begaven zich naar de sacristij en plunderden er alle kassen. Een zeer fraaie kerk, die nochtans in hun bereik stond, werd niet medegenomen. Zij hebben al de sleutels afgetrokken en het tabernakel geopend. Men denkt dat ze gestoord zijn in hun heilighschendend werk.

POULSEUR. — De onderstasieoverste, Jozef Roeland door een stoomsleeper overreden. Men heeft hem opgenomen met verpletterde borst, en stierf een weinig later.

BRUSSEL. — In den gemeenteraad van Sint-Joost-ten-Noode is de zaak van den gemeenteeonderwijzer, die voor zedeloze feiten werd aangehouden, ter bespreking gebracht. In de geheime zitting, die de openbare zitting volgde, werd de pllichtige afgesteld.

— *Een officier van het leger uit den zadel geworpen en erg gekwetst.* — De kapitein hovelhebber de Givens, der karabiniers, deed Zondag morgen een uitstapje te paard langs de Louisa-dreef, wanneer zijn paard, verschrinkt door het voorbijrijden eener automobiel, schielijk op hol sloeg en in een woesten loop naar het Bosch liep.

Het dier viel eindelijk neder, waardoor zijn ruiter uit den zadel werd gelicht.

Voorbijgangers snelden den man ter hulp en droegen hem, met wonden overdekt, in een naburig huis.

Verder, gezien zijn bedenkelijken toestand, werd de man naar het gasthuis overgebracht.

— Een persoon, die zich uitsgaf voor Fransche vlootofficier en, sedert 5 jaar te Brussel wonende, ook beweerde expert in schilderijen te zijn, is het voorwerp van een vijftiental aanklachten voor aftruggerij, ten bedrage van 312,000 fr. Toen de rechterlijke politie kwam om hem aan te houden, was hij gevlucht.

— Een pruikmaker was bezig met het wasschen van haren. Te dien einde goot hij in een emmer twee liters natla, wachte de haren en ging naar buiten om de haren te droogen te hangen. Nauwelijks was hij het werktnis uit, of eene schrikkelijke ontploffing deed het huis dremen, verbrijzde de meubelen en stichtte een begin van brand in de kamer. Die jongen mag van geluk spreken. Eene minuut langer in de kamer had hem wellicht het leven gekost.

— De onderstasieoverste van de stasie der Rogierstraat, te Brussel, is door drie loomotieven welke van de Luxemburg-tasie kwamen, omgeworpen en in twee gesneden geworden.

Akzelige bijzonderheden: De jonge vrouw van den verongelukte bevond zich in de nabijheid der stasie en vernam er uit den mond van een ooggetuige het ongeluk.

— Dinsdag avond, te Sure, werd de heer D., wonende Hutstraat, alhier, opmerkzaam gemaakt door een ongewoon gerucht. Hij ging zien en bemerkte eene zijner huisters in het diepste van den put. Hij reep luideker om hulp en geburen kwamen toegesnel, doch de redding ging met de grootste moeijlichkeiten gepaard. Wanneer men er eindelijk in gelukte de drenkelinge te reddten, zag men dat ze bezweken was.

— **BIVENS.** — In een sabbatwink, in de Hoogstraat, te Brussel, ontstond brand, nadat vrouw Collin, die hare kinderen te slapen had gelegd, was uitgegaan om in eene naburige herberg haren man te gaan vinden.

Van alom snelde men toe. Ook de rechtgenooten Collin, die verwtijgd waren. De vader, denkend aan zijne kinderen, snelde het huis in en de trap op om de kleintjes te reddten, maar pas was hij daar of hij zonk ver-tukt neer. Ooggetuigen soelden hem ter hulp, en brachten hem naar het gasthuis.

Kort nadan waren de pompiers ter plaatse. Zij stelden de ladders tegen den gevel en spoedig haalden zij de kinderen uit de kamer; zij hadden de kleinen aangetroffen slapend in den rook, waarna door anderen de brand werd aangevallen.